

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

KWALITEITSONDERZOEK IN HET KADER VAN HET ONDERWIJSVERSLAG 2016

**R.K. Gymnasium Beekvliet
VWO**

Plaats : Sint-Michielsgestel
BRIN nummer : 17JY|C1
BRIN nummer : 17JY|00|VWO
Onderzoeksnummer : 286743
Datum onderzoek : 7 - 8 januari 2016
Datum vaststelling : 15 maart 2016

1. INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 7 en 8 januari 2016 een onderzoek uitgevoerd op het R.K. Gymnasium Beekvliet te St.Michielsgestel, om een oordeel te kunnen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling en over de naleving van wet- en regelgeving. Daarmee geldt dit onderzoek ook als het bezoek dat de inspectie op alle scholen voor voortgezet onderwijs eens in de vier jaar aflegt.

Beekvliet is een categoriaal gymnasium en heeft een sterk regionale functie en aantrekkingskracht. De school is het afgelopen jaar gegroeid naar ongeveer 810 leerlingen. Het Gymnasium Beekvliet valt onder het bestuur van Ons Middelbaar Onderwijs (OMO).

Aanleiding

De aanleiding voor dit onderzoek is het volgende.

De afdeling is betrokken in het jaarlijkse steekproefonderzoek voor het Onderwijsverslag 2015-2016. Dit onderzoek leidt tot een kwaliteitsprofiel voor uw school en een bepaling van het toezichtarrangement.

Ook gebruiken we dit onderzoek om informatie te verzamelen over een aantal thema's waarover we in het Onderwijsverslag 2015-2016 zullen rapporteren, te weten 'leraarschap en de professionele ruimte van leraren' in relatie tot 'omgaan met verschillen tussen leerlingen'.

Onderzoeksopzet

De inspectie baseert haar kwaliteitsoordelen door de onderwijspraktijk van de school te toetsen aan een selectie van kwaliteitsindicatoren uit het toezichtkader voortgezet onderwijs 2013. Bij dit onderzoek hebben we de indicatoren uit het zogenaamde kernkader onderzocht. Dit is het gedeelte uit het toezichtkader dat bij al onze kwaliteitsonderzoeken minimaal wordt beoordeeld.

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Wij hebben relevante documenten van en over de school geanalyseerd.
- Schoolbezoek, waarbij wij in een aantal lessen de onderwijspraktijk hebben geobserveerd.

- Het leerlingvolgsysteem is ingezien. In aansluiting daarop is een aantal dossiers van leerlingen bestudeerd.
- Wij hebben gesprekken gevoerd met het management, vaksecties, leraren, ondersteuningsfunctionarissen, mentoren, leerlingen en leden van de MR.
- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de bevindingen van het onderzoek besproken met de directie en het bestuur.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staat de conclusie van het onderzoek waaronder het vervolgtoezicht. In hoofdstuk 3 beschrijven we de bevindingen uit het onderzoek in de vorm van een kwaliteitsprofiel. Dit wordt gevolgd door een paragraaf waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven.

2. CONCLUSIE EN TOEZICHTARRANGEMENT

Een kwaliteitsonderzoek zoals wij op Gymnasium Beekvliet hebben uitgevoerd, leidt tot een zogenaamd toezichtarrangement voor kwaliteit en/of voor naleving. Een arrangement kan *basistoezicht* inhouden of juist *aangepast* toezicht. In het eerste geval (bij basistoezicht) vinden wij de kwaliteit van voldoende niveau en is het daarom niet nodig om de school onder intensief toezicht te plaatsen. Als er echter teveel tekortkomingen zijn geconstateerd, wordt conform beslisregels geoordeeld dat de kwaliteit onvoldoende is en stellen we een aangepast arrangement vast voor zwakke of voor zeer zwakke kwaliteit en/of voor naleving.

Onze conclusie voor Gymnasium Beekvliet is als volgt.

Op basis van het onderzoek kennen wij aan de afdeling het basisarrangement toe, omdat zowel de opbrengsten als ook de kwaliteit van het onderwijsproces op de onderzochte onderdelen van voldoende niveau zijn. Dit betekent dat wij op dit moment geen reden hebben om het toezicht te intensiveren.

Wij hebben geen tekortkomingen in de naleving van de wettelijke voorschriften vastgesteld.

3. BEVINDINGEN

In dit hoofdstuk leest u de bevindingen uit ons onderzoek op basis waarvan we tot onze conclusie over de kwaliteit zijn gekomen. Eerst geven we een samenvattend algemeen beeld over de kwaliteit van het onderwijs op Gymnasium Beekvliet. Daarna volgt het kwaliteitsprofiel waarin de oordelen op de indicatoren staan. Vervolgens lichten we die oordelen in onderlinge samenhang toe.

3.1 Algemeen Beeld

Wij beoordelen de kwaliteit van het onderwijs op het R.K Gymnasium Beekvliet als voldoende tot goed. Dit oordeel is gebaseerd op de volgende overwegingen.

- Beekvliet is een kleinschalig gymnasium waar leerlingen met plezier naar school gaan en graag goede resultaten behalen. Docenten tonen zich zeer betrokken en getuigen van goede didactische kwaliteiten om met hun vakkennis tot leren te inspireren.
- De opbrengsten zijn al jaren van voldoende tot goede kwaliteit, in het bijzonder het onderbouwrendement valt op door de hoge score. Er zijn nauwelijks leerlingen die afstromen.
- Een sterk punt van Beekvliet is de leerlingenzorg. Ouders en leerlingen zijn zeer tevreden over de begeleiding zowel van leerlingen die meer uitdaging aankunnen als van hen die meer ondersteuning nodig hebben.
- Beekvliet heeft een ruim aanbod aan extracurriculaire activiteiten die aansluiten bij de leerbehoefte van leerlingen.
- Kwaliteitszorg is voldoende tot goed waarbij een aandachtspunt is om bij de PDCA-cyclus meer stil te staan of de afgesproken doelstellingen wel of niet behaald zijn en daarbij meer gebruik te maken van systematische en geaggregeerde vormen van lesevaluaties.

3.2 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel staan de indicatoren die in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke oordelen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs. Het volledige kader kunt u op de website van de inspectie bekijken en downloaden. Hierin zijn de indicatoren voorzien van een kleur.

Sommige nummers zijn rood. Dit betekent dat zij tot het zogenaamde kernkader behoren. De blauw genummerde indicatoren (aanvullend kader) zijn indicatoren

die de inspectie aan een onderzoek kan toevoegen om de kwaliteit van de betreffende indicator te beoordelen en de groen genummerde indicatoren (verdiepend kader) zijn indicatoren die de inspectie bijvoorbeeld bij een themaonderzoek wil beoordelen.

De oordelen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Wij hebben daarnaast onderzocht of de school voldoet aan de naleving van enkele wettelijke voorschriften. Dit wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden		1	2	3	4	5
1.1	De leerlingen behalen in de onderbouw het opleidingsniveau dat mag worden verwacht.				•	
1.2.5	De leerlingen lopen weinig vertraging op in de bovenbouw van de opleiding vwo.				•	
1.3.5	De leerlingen van de opleiding vwo behalen voor het centraal examen de cijfers die mogen worden verwacht.			•		
1.4.5	Bij de opleiding vwo zijn de verschillen tussen het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen van een aanvaardbaar niveau.			•		

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken		1	2	3	4
4.3	De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.				•

Het (vak)didactisch handelen van leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling		1	2	3	4
7.1	De onderwijsactiviteit heeft een doelgerichte opbouw.			•	
7.2	De leraar geeft een begrijpelijke uitleg.				•
7.3	De leerlingen zijn actief betrokken.				•
7.4	De leerlingen krijgen effectieve feedback op hun leerproces.			•	

De school biedt effectief aanvullend onderwijs en ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. (basisondersteuning)		1	2	3	4
9.1	De school volgt systematisch de vorderingen van de leerlingen aan de hand van genormeerde toetsen.			•	
9.2	De school bepaalt wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte is van individuele of groepen leerlingen.				•
9.4	De school voert de ondersteuning planmatig uit.				•

De school bewaakt de kwaliteit van haar opbrengsten		1	2	3	4
12.1	De school evalueert systematisch de opbrengsten.				•
12.2	De school werkt doelgericht aan de kwaliteit van de opbrengsten.			•	

De school bewaakt de kwaliteit van het onderwijsproces		1	2	3	4
13.1	De school evalueert systematisch het onderwijsproces.			•	
13.2	De school werkt doelgericht aan de verbetering van het onderwijsproces.				•
13.3	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsproces.			•	

N1 TOELATING art. 27 WVO en art. 3 Inrichtingsbesluit WVO		Nee	Ja
N1.1	Het bevoegd gezag baseert zijn beslissing over de toelating van leerlingen tot het eerste schooljaar op het schooladvies van de basisschool dat voor 1 maart wordt vastgesteld.		•
N1.2	Indien het schooladvies naar aanleiding van het resultaat van de centrale eindtoets of een andere eindtoets wordt gewijzigd, dan baseert het bevoegd gezag zijn beslissing over de toelating van leerlingen tot het eerste schooljaar op dat gewijzigde schooladvies.		•

N2 Verzuim en voortijdig schoolverlaten (VSV)		Nee	Ja
N2.1	De schoolgids bevat informatie over: het percentage leerlingen dat de school zonder diploma verlaat (VSV).		•
N2.2	De schoolgids bevat informatie over: verzuimbeleid.		•

N3 Passend onderwijs		Nee	Ja
N3.1	De schoolgids bevat informatie over: De wijze waarop de ondersteuning van leerlingen die extra ondersteuning behoeven wordt vormgegeven.		•
N3.2	De schoolgids bevat informatie over bij welk(e) samenwerkingsverband(en) het bevoegd gezag van de school is aangesloten.		•

N3	Passend onderwijs	Nee	Ja
N3.3	In het schoolplan is het onderwijskundig beleid opgenomen waarbij tevens het schoolondersteuningsprofiel is betrokken (de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven).		•

3.3 Toelichting bij kwaliteitsprofiel

Het bovenstaande algemene beeld en kwaliteitsprofiel lichten we hieronder toe. Daarbij komen achtereenvolgens de volgende aspecten aan bod: de opbrengsten, het onderwijsproces, de ondersteuning en begeleiding, de kwaliteitszorg en de professionele ruimte van leraren.

Opbrengsten

Wij beoordelen de opbrengsten als voldoende tot goed. De meerjarenopbrengstenkaart van 2015 van R.K. Gymnasium Beekvliet laat een positief beeld zien en geeft aan dat de opbrengsten gemiddeld over drie jaar gemeten voldoende tot goed zijn. Goed is het onder- en bovenbouwrendement en voldoende het gemiddelde cijfer voor het centraal examen en het verschil tussen het schoolexamen en het centraal examen.

Het onderbouwrendement is al jaren hoog en op de opbrengstenkaart 2015 zelfs gestegen naar 102 procent. Beekvliet slaagt erin om leerlingen met een gemengd havo/vwo advies (11 procent van de instroom) met succes het hoogste niveau te laten behalen. Het verschil tussen het schoolexamen en centraal examen ligt ruim binnen de norm (0,12).

Beekvliet scoort op het landelijk gemiddelde cijfer voor het centraal examen (6.4), maar is daar niet tevreden over. Enerzijds behoren de resultaten op de opbrengstenkaart 2015 van de moderne vreemde talen tot de 10 procent en die van het vak Nederlands tot de 25 procent best scorende scholen, anderzijds valt de score voor de klassieke talen tegen (10 procent slecht scorende scholen). De school wijt deze tegenvallende resultaten deels aan de onvolledige bezetting van de vaksectie, maar vooral aan het gebrek aan motivatie bij met name de jongens voor het vertalen van teksten, een vaardigheid waarvoor de eindexameneisen juist strenger zijn geworden. Over de leskwaliteit zijn geen klachten. De school heeft een aantal maatregelen genomen om de resultaten en motivatie van de leerlingen te verbeteren. Het didactisch repertoire is (nog) verder uitgebreid door onder andere speelse competitieve elementen in te brengen die het enthousiasme voor het vertalen vergroten. Verder biedt men voor alle vakken een aantal (verplichte) steunlessen in het vijfde en zesde leerjaar aan en krijgen de leerlingen in november al een examentraining voor

alle vakken. Ook het mentoraat in de bovenbouw wordt aangescherpt om de groep leerlingen die dreigt onder te presteren sneller en beter in beeld te hebben.

Onderwijsproces

Het oordeel over het onderwijsproces baseren wij op (25) lesobservaties, gesprekken met leerlingen, docenten en begeleiders en de vragenlijsten die leerlingen en ouders invullen. Wij beoordelen het onderwijsproces als voldoende tot goed.

Docenten beschikken over zodanige didactische kwaliteiten dat zij met hun gedegen vakkennis als respectabel en inspirerend worden gezien door hun leerlingen. Positief is ook dat de lessen in een prettige en vriendelijke manier verlopen en er geen tijd verloren gaat aan ordeverstoringen. Mede daarom hebben wij het efficiënt gebruik maken van de onderwijstijd als goed beoordeeld. Daarnaast worden de veelal interactieve lessen gekenmerkt door een hoog academisch niveau van docenten en leerlingen.

Naast het gebruikelijke onderwijsleergesprek als werkvorm - die hier vaak in zijn meest intensieve vorm wordt toegepast door een grote variatie aan uitdagende vragen die de docenten stellen-, worden leerlingen ook actief bij de les betrokken door projectonderwijs. Daarin wordt een boeiende uitleg gecombineerd met levensechte probleemstellingen in de vorm van groepsopdrachten. Zelden wordt volstaan met simpele vragen, maar worden leerlingen juist uitgenodigd tot analyse van een 'hogere denkorde' die hen aanzet tot nadenken en reflectie. Wat opvalt is dat leerlingen veel interesse tonen en zelf ook veel vragen stellen. De brede academische vorming, waar Beekvliet bekend om staat, is duidelijk waarneembaar in de door ons bezochte lessen. Leerlingen waarderen het meeste de lessen waar de structuur helder is en duidelijk is wat van hen verwacht wordt.

Ondersteuning en begeleiding

Beekvliet kent een goed georganiseerde leerlingondersteuning en -begeleiding. Docenten hebben de kenmerken van hun leerlingen goed in beeld. De school neemt extern genormeerde toetsen af en leerlingen bij wie sprake is van achterstanden krijgen extra taal- en rekenlessen. Leerlingen hebben in klas één en twee dezelfde mentor die in de eerste weken van het eerste schooljaar, samen met een vakdocent, een huisbezoek aflegt om zo meer inzicht te krijgen in de thuissituatie van zijn/haar leerlingen. Ook in de bovenbouw houden de leerlingen drie jaar dezelfde mentor, die zij bovendien zelf mogen kiezen. Een probleem is dat deze mentor -om roostertechnische redenen- niet altijd lesgeeft

aan zijn of haar mentorleerlingen. De school verwacht dit in de nabije toekomst beter te kunnen organiseren.

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben biedt de school zorg op maat. Beekvliet heeft voor twee dagen per week een ambulante begeleider in dienst die zorgt dat deze leerlingen de specifieke ondersteuning krijgen die ze nodig hebben.

Differentiatie vindt plaats in het brede aanbod van Beekvliet dat gericht is op het ontplooiën van talent met vakken zoals Cambridge English, Goethe Duits en Delf. Verder stimuleert de school leerlingen om mee te doen aan onder meer diverse olympiades, LAPPTOP en Pre-university. Daarnaast kan een select aantal leerlingen kiezen voor het ambitieuze Honoursprogramma van de Gymnasia. Voor leerlingen die minder goede resultaten halen, bestaat de mogelijkheid om voor bepaalde vakken extra lessen in kleine groepen te krijgen.

In de meeste lessen hebben we kunnen waarnemen dat de docenten hun instructie afstemmen op verschillen tussen leerlingen. Beekvliet biedt leerlingen mogelijkheden om hun leerroute zelf te bepalen, maar nog te weinig leerlingen durven hiervan gebruik te maken. Leerlingen geven aan liever de reguliere lessen te volgen en geen lessen te willen missen. Een aandachtspunt van de school is nog om ook het reguliere aanbod en de verwerkingsopdrachten nog beter af te stemmen op de verschillen tussen haar leerlingen.

Kwaliteitszorg

De school heeft goed zicht op resultaten, onder andere door regelmatige gesprekken met sectiegroepvoorzitters en analyses van cijfers op leerling-, docent- en sectieniveau. De ambitie van Beekvliet is om tot een slagingspercentage van 95 procent te komen. In het kader van "Raise the bar" wordt de examentraining al in november verzorgd en een leerling die een onvoldoende staat voor een examenvak moet verplicht deelnemen aan de steunles voor dat vak. In de vakwerk- en sectieplannen moeten de vakgroepen zich verantwoorden over hun resultaten en zich richten op verbeterplannen om de resultaten boven het landelijk gemiddelde te krijgen.

Het onderwijsproces wordt door de schoolleiding geëvalueerd op basis van lesbezoeken -in het kader van de functioneringsgesprekken- en leerlingtevredenheidsenquetes. Beekvliet is anderhalf jaar geleden gestart met het scholingstraject 'Veranderende Leerling Veranderende Docent'(VLVD) door middel van collegiale visitatie. Een professionaliseringstraject voor alle docenten met als doel om het onderwijsproces voor zowel de docent als de leerlingen nog

effectiever en plezieriger te maken. Beekvliet heeft nog geen schoolspecifieke kijkwijzer ontwikkeld en ook nog geen systeem van systematisch totaliseren van de lesobservaties. Dit zou een goede mogelijkheid geven de kwaliteit van het lesgeven nog verder te ontwikkelen.

Een sterk punt van de kwaliteitszorg is het doelgericht werken aan de verbetering van het onderwijsproces. Beekvliet wil een lerende organisatie zijn; kenmerkend voor dit streven is dat de schoolleiding veel professionele ruimte geeft en dat docenten deze ruimte ook nemen. Veel initiatieven om te werken aan kwaliteitsverbetering ontstaan op de werkvloer. Goede voorbeelden zijn de werkgroepen Differentiëren, Kennisdeling en Moderne Vreemde Talen (MVT). In de werkgroep Differentiëren wisselen docenten werkvormen uit om in de lessen meer te kunnen differentiëren en maken zij afspraken om elkaars lessen te bezoeken en om elkaar van feedback te voorzien. Kenmerkend voor het hoog academisch gehalte van het Beekvliet is de werkgroep Kennisdeling waar docenten elkaar informeren en scholen over diverse praktische werkvormen (o.a. Flipping the Classroom) maar ook op de hoogte brengen van hun praktijkgerichte onderzoeken in de lessen. Alhoewel de kwaliteit van het onderwijs voldoende wordt geborgd kan de school gericht sturen om bij de grote hoeveelheid aan documenten te kijken of doelstellingen daadwerkelijk zijn gehaald of wellicht dienen te worden bijgesteld.